

VERIFIKÁCIA ŠKÔD PRI POVODNIACH A PRI ZÁCHRANNÝCH PRÁČACH.

A.

POVODŇOVÉ NÁKLADY A ŠKODY

Náklady a škody, ktoré vznikli následkom povodní sa vyčísľujú v zmysle zásad stanovených v súlade s § 18 zákona č. 135/1974 Zb. o štátnej správe vo vodnom hospodárstve. Vyčísľujú sa :

1. náklady na vykonanie opatrení na ochranu pred povodňami :

- a. náklady na zabezpečovacie práce
- b. náklady na záchranné práce
- c. náklady na činnosť povodňových orgánov

2. výška škôd spôsobených povodňami :

- a. na majetku občanov a obcí
- b. na majetku štátu, podnikateľských subjektov a ostatných právnických osôb.

Zabezpečovacie práce sa vykonávajú v priebehu II. A III. stupňa povodňovej aktivity

na základe pokynov (PRÍKAZOV) povodňových orgánov alebo správcov, vlastníkov užívateľov, vodných tokov, vodohospodárskych diel, alebo iných objektov na vodných tokoch. Zabezpečovacie práce kvantifikujú správcovia vodných tokov. Podkladom pre kvantifikáciu prác a vynaložených nákladov sú prvotné účtovné doklady.

Záchranné práce

sa uskutočňujú počas III. stupňa povodňovej aktivity (stavu ohrozenia) v zmysle odst. 2 § 20 zákona SNR č. 135/1974 Zb, v rozsahu podľa povodňových plánov, v mimoriadnych a v odôvodnených prípadoch nad ich rámec. *Náklady na záchranné práce pri povodniach sú výdavky spojené s výkonom opatrení na ochranu pred povodňami, ktoré sú realizované vo všeobecnom záujme na príkaz (pokyn) povodňových orgánov. Vyhodnocujú ich povodňové orgány na každom stupni riadenia.*

Vyhodnotenie nákladov na záchranné práce, ktoré boli uskutočnené na príkaz (pokyn) miestnej povodňovej komisie vyhodnocujú obce a predkladajú

ich na okresnú povodňovú komisiu. Vyhodnotenie nákladov na záchranné práce vykonané v štátnych podnikoch a iných právnických osobách vo všeobecnom záujme, podľa pokynov povodňových orgánov predkladajú tieto podniky miestne - príslušnej okresnej povodňovej komisii.

Vyhodnotenie nákladov na záchranné práce vykonané na pokyn povodňového orgánu okresu schvaľuje okresná povodňová komisia, ktorá spracuje sumár nákladov na záchranné práce, ktoré boli uskutočnené obcami, okresnou povodňovou komisiou a právnickými osobami vo svojom okrese. Podkladom pre kvantifikáciu vynaložených nákladov **sú prvotné účtovné doklady.**

Náklady na činnosť povodňových orgánov v období trvania III. stupňa povodňovej aktivity predkladajú všetky rezorty, orgány štátnej správy a obce, ktoré majú vytvorené povodňové komisie a operačné skupiny pre ochranu pred povodňami.

POVODŇOVOU ŠKODOU

sa rozumie spôsobená újma na majetku vyjadrená v účtovnej cene majetku v čase poškodenia. Rozumie sa tým strata a zničenie majetku v dôsledku povodne resp. je to *objem nákladov*, ktoré sa musia vynaložiť, aby bola zabezpečená jeho funkčnosť a to zohľadnením miery opotrebovanosti tohoto poškodeného majetku. Určenie výšky škôd, ktoré vznikli na majetku občanov, vykoná okresná povodňová komisia.

Určenie výšky škôd, na domoch a bytoch sa stanovuje na základe znaleckého posudku, ktorý občan predloží na príslušný okresný úrad. Určenie výšky škôd, ktoré vznikli na majetku obcí zabezpečí okresná povodňová komisia kvantifikovaným odhadom okresnou povodňovou komisiou a zástupcom obce.

VÝKAZ NÁKLADOV NA ZÁCHRANNÉ A ZABEZPEČOVACIE PRÁCE A VYČÍSLENIE ŠKOD NA MAJETKU OBCE A OBČANOV

V súlade s vyhláškou MV SR č. 6 z 21.12.1998 o výdavkoch na civilnú ochranu obyvateľstva z prostriedkov štátneho rozpočtu sa z kapitoly okresného úradu v sídle kraja uhrádzajú náklady, ktoré vzniknú okresným úradom, obciam, právnickým osobám a fyzickým osobám v súvislosti s mimoriadnou situáciou vyhlásenou v súlade s § 3 zákona NR SR č. 42/1994 Z.z. o civilnej ochrane obyvateľstva v znení neskorších predpisov k nemu, ako vyplýva zo zmien a doplnení vykonávaných zákonom NR SR č. 222/1996 Z.z.

Konkrétne sa jedná o tieto výdavky na civilnú ochranu v zmysle citovanej vyhlášky:

§ 3 odst. 1 písmeno e.) za vykonanie záchranných a zabezpečovacích prác pri mimoriadnej udalosti odst. 2 písmeno a) na odstraňovanie následkov poškodenia ochranných stavieb, ktoré sú majetkom obce, mimoriadnou udalosťou,

Výdavky (náklady) právnickým osobám a fyzickým osobám a to :

- za umiestnenie technologického zariadenia civilnej ochrany na nehnuteľnosť a za škodu spôsobenú vstupom na nehnuteľnosť, alebo umiestnenie technologického zariadenia CO na nehnuteľnosti
- za vecný prostriedok, ktorý okresný úrad v sídle kraja, alebo okresný úrad priamo, alebo prostredníctvom obce prevzal od právnickej osoby alebo fyzickej osoby, ako vecné plnenie na zvládnutie úloh pri mimoriadnej udalosti a ktorý nemôže po zániku potreby vrátiť,
- za poskytnutie potrebných priestorov a prostriedkov na dočasné ubytovanie evakuovaných osôb na vyzvanie obce
- fyzickým osobám za poskytnutie vecných prostriedkov, ktoré vlastnia, alebo užívajú pre prípad mimoriadnej udalosti.

Výdavky obcí spojené s vykonaním evakuácie ods. 3 písm. a) náhrady alebo odmeny osobám povolaným na plnenie úloh CO, a to :

- náhrad škody, ktorá vznikla vecným plnením tomu, kto konal na základe rozhodnutia príslušného orgánu štátnej správy,
- odmena za vykonávanie časovo obmedzených prác pre CO súvisiacich s bezprostrednou ochranou života, zdravia a majetku občanov

- náhrad za poskytnuté **vecné prostriedky** a za spoluprácu v CO prípadoch mimoriadnej udalosti osobám, ktoré nie sú zviazané účasťou na CO a na jej príprave podľa osobitného predpisu
- náhrady mzdy vo výške priemerného zárobku za účasť na **osobitných úkonoch** v CO

V nákladoch na záchranné práce vyčíslit' náklady na činnosť **havárijných komisií takto :**

- mzdy za prácu nadčas (§ 96 a 97 zákonníka práce), mzdové príplatky a príslušné odvody,
- zvýšené náklady na dopravu (pohonné látky a pod.)
- zvýšené náklady na telefóny a ostatné spojové služby,
- zvýšené materiálové náklady (rozmnožovanie materiálov a pod.
- náklady na poskytovanie stravy a občerstvenia počas služby pre členov havárijných komisií

Náklady práv. a fyz. osôb, ktoré plnili úlohy v súlade s § 20,23,25 zákona NR SR č. 42/1994 Z.z. ,NR, SR č. 222/1996 Z.z. a zák. Č. 117/1998 Z.z.

Pokyny MV SR na uplatňovanie náhrad výdavkov v súvislosti so záchrannými a zabezpečovacími prácami

1. Podľa týchto pokynov sa uplatňujú náhrady jednotlivých druhov výdavkov, ktoré vznikli fyzickej osobe , právnickej osobe obci, okresnému úradu, okresnému úradu v sídle kraja pri vykonávaní ZZP.
2. Podmienkou uplatnenia náhrad jednotlivých druhov výdavkov je ,že vznikli v **priamej súvislosti** s vykonávaním opatrení na znižovanie rizík ohrozenia, alebo postupov činností na odstránenie následkov mimoriadnej udalosti.
3. Tieto pokyny sa **netýkajú škody**, ktorá v súvislosti s **mimoriadnou udalosťou** vznikla na majetku právnických osôb, alebo fyzických osôb okrem :

- a. prípadov použitia tohoto majetku ako vecného plnenia, ktoré okresný úrad priamo alebo prostredníctvom obce, alebo okresný úrad v sídle kraja potreboval na to, aby zvládol úlohy pri mimoriadnej udalosti.
  - b. Škody na nehnuteľnosti, ktorá vznikla vstupom osoby vykonávajúcej svoju právomoc, alebo umiestnením technologického zariadenia civilnej ochrany ak to bolo na zistenie a odstránenie následkov mimoriadnej udalosti **nevyhnutné**.
  - c. **Náhradou vecnej škody.**
4. výdavky spojené s vykonávaním záchranných ,a zabezpečovacích prác s ohľadom na ich náhodilý charakter nerozpočtujú.

Čl. 2 .

Výdavky spojené s vykonávaním ZZP

1. Výdavky spojené s vykonávaním ZZP sa členia na výdavky ktoré :
- a. vznikli v súvislosti s mimoriadnou udalosťou nad rámec prác vykonávaných orgánmi a organizáciami, ktoré sú na tento účel zriadené a zabezpečujú tieto činnosti v rámci schválených rozpočtov
  - c. vznikli právnickým osobám a fyzickým osobám vecným plnením a fyzickým osobám tiež plnením osobných úkonov pri **plnení úloh civilnej ochrany, ktorými sú v tomto prípade úlohy spojené s likvidáciou následkov** mimoriadnej udalosti
2. **Výdavkami nad rámec prác vykonávaných orgánmi a organizáciami,** ktoré sú na tento účel zriadené a zabezpečujú tieto činnosti v rámci schválených rozpočtov sú výdavky :
- ktoré vznikli v priamej súvislosti s riadením ZZP prípadne s použitím síl a prostriedkov v ich pôsobnosti na vykonávanie týchto prác a to najmä :
    - a. mzdové výdavky členov riadiacich orgánov za prácu nadčas , prácu v sobotu, nedeľu a prácu v noci.
    - b. Odvody do poisťných fondov zo mzdových výdavkov, podľa písm. a.
    - c. Cestovné náhrady členov riadiacich orgánov pri pracovných cestách vykonaných v priamej súvislosti **s riadením vykonávania ZP**

- d. Výdavky na stravovanie členov riadiacich orgánov
  - e. Výdavky na dopravu, telekomunikačné služby, a za rozmnožovacie práce vykonané nad ich obvyklý rozsah pre potreby členov riadiacich orgánov
  - f. Výdavky uvedené pod písm.a) až e.) zvýšené o výdavky spojené s presunom a použitím materiálu a techniky a s ubytovaním príslušníkov záchranných brigád CO ASR požiarneho zboru a polície.
3. Výdavkami ,ktoré vznikli právnickým osobám a fyzickým osobám podľa odst. 1 písm b.) sa rozumejú výdavky spojené s plnením úloh, ktoré boli právnickým osobám alebo fyzickým osobám uložené obcou, OÚ alebo OÚ v sídle kraja na zvládnutie úloh pri mimoriadnej udalosti, a to najmä úloh podľa osobitného predpisu.

Čl. 3.

Uhrádzanie výdavkov

1. Ak došlo u fyzickej osoby k poškodeniu na zdraví v súvislosti s pomocou, ktorú poskytovala pri odstraňovaní následkov mimoriadnej udalosti, uplatňuje si požiadavku na náhradu vzniknutej škody, pokiaľ jej nevznikol nárok na náhradu tejto škody už s pracovnoprávneho vzťahu na MV SR prostredníctvom OÚ.
2. Ak sa osoba, ktorá sa za podmienok ustanovených v osobitnom predpise stala osobou so zmenenou pracovnou schopnosťou, čiastočne invalidnou alebo invalidnou uplatní si **požiadavku na jednorázové mimoriadne odškodnenie** na MV SR prostredníctvom OÚ.
3. OÚ predkladá uplatnené požiadavky podľa odsekov 1 a 2 MV prostredníctvom OÚ v sídle kraja.
4. Výška poskytovaného jednorázového mimoriadneho odškodnenia v rámci stanoveného rozpätia sa určuje :
  - a. pri újme na zdraví s prihliadnutím na mieru sťaženia spoločenského uplatnenia podľa počtu bodov stanovených lekárom.
  - b. Pri poddielne poškodeného na poskytnutí pomoci na základe stanoviska tohoto orgánu, ktorý poskytnutie pomoci nariadil doplneného o stanovisko OÚ, a OÚ v sídle kraja.

5. Odôvodnenie návrhu na zvýšenie jednorázového odškodnenia rodičom zomretého na dvojnásobok odškodnenia patriaceho im podľa pracovnoprávnych predpisov predkladá MV - okresný úrad prostredníctvom okresného úradu v sídle kraja.
6. Odôvodnenie návrhu na poskytovanie jednorázového **odškodnenia do 10 000 Sk** osobám výživou odkázaných na poškodeného ktorý zomrel predkladá MV - OÚ prostred. okresného úradu v sídle kraja.
7. Náhrady podľa osobitného predpisu z prostriedkov štátneho rozpočtu sa uvádzajú z rozpočtovej kapitoly okresného úradu v sídle kraja.

Čl.4

Určovanie výšky výdavkov a ich overovanie

1. Výšku výdavkov spojených s vykonaním ZZZP na odstránenie následkov MU určuje subjekt , ktorý tieto práce vykonal.
2. Právnické osoby a fyzické osoby, ktoré sa na základe **rozhodnutia prednostu OÚ alebo starostu obce osobnými úkonami alebo vecným plnením podieľali na ZZZP, vystavujú po ich ukončení rozpis vykonaných prác (vecného plnenia) a súvisiacich** výdavkov.
3. **Overenie** výdavkov subjektov v pôsobnosti miestnej štátnej správy, miestnej samosprávy, právnických osôb a fyzických osôb vykonáva okresný úrad podľa predložených účtovných dokladov.
4. Pri overovaní zisťuje či požiadavky na poskytnutie finančej náhrady **sú oprávnené, správne a primerané.**
5. **Oprávnenosťou sa** v prípade právnických osôb a fyzických osôb rozumie existencia rozhodnutia oprávneného orgánu ktorý im určil osobné úkony alebo vecné plnenie prípadne akt, ktorým boli osoby pribrané na osobné úkony na základe dobrovoľnosti. U orgánov a organizácií zriadených na účel **vykonávania riadenia alebo koordinácie ZZZP sa tým rozumie konanie v rozsahu vymedzenej pôsobnosti.**
6. **Správnosťou sa rozumie najmä preukázateľnosť všetkých** uplatňovaných náhrad a ich rozdelenie podľa platnej rozpočtovej skladby. Za preukázateľné sa považujú náhrady doložené rozhodnutím

oprávneného orgánu, ktorý určil osobné úkony, alebo vecné plnenie prípadne akt, ktorým boli osoby pribrané na osobné úkony na základe dobrovoľnosti a potvrdením, že osobné úkony, alebo vecné plnenie bolo splnené. Na účely náhrad výdavkov sa písomná forma ústne vydaného príkazu vyhotovuje dodatočne na základe zápisu.

- 7. Primeranosťou sa rozumie uplatnenie iba tých výdavkov ktoré vznikli** nutnou dĺžkou pobytu a činnosti osôb, spotrebou materiálu a energií, využitím služieb a uvedením použitej techniky do pôvodného stavu.

Z tohoto hľadiska sa pozornosť pri kontrole požiadaviek na uplatnenie finančných náhrad zameriava najmä na správne určenie času a miesta, ktoré sú z hľadiska požadovania činnosti považované za východiskové a cieľové na zabránenie zvýšeniu úžitkovej hodnoty pri náhrade poškodenej alebo zničenej techniky, alebo pri jej uvádzaní do pôvodného stavu a na postup pri určovaní spotreby materiálu, vody energií a využívání služieb.

Čl. 5

Uplatňovanie náhrad

1. Výdavky súvisiace s odstraňovaním následkov mimoriadnej udalosti uhrádza obec, OÚ, OÚ v sídle kraja alebo MV SR z pridelených rozpočtových prostriedkov.
2. Po uhrade výdavkov obec, OÚ, OÚ v sídle kraja, posúdi, ktoré z výdavkov súvisiacich s odstraňovaním následkov mimoriadnej udalosti je možné pokryť bez vykonania rozpočtového opatrenia a o refundáciu ktorých výdavkov bude žiadať prostredníctvom MV SR vládu Slovenskej republiky.
3. Jednotlivé druhy výdavkov sa vypracúvajú vo forme tabuľkových prehľadov, v ktorých sa jednoznačne uvádza, ktoré druhy výdavkov sa navrhujú uhradiť. Rozpočtové organizácie a príspevkové organizácie špecifikujú jednotlivé druhy výdavkov podľa hlavných kategórií a kategórií platnej rozpočtovej klasifikácie.
4. Objemy mzdových výdavkov navrhnuté na úhradu sa dopĺňajú o prehľady počtov zamestnancov, ktorí sa podieľali na likvidácii následkov mimoriadnej udalosti nimi odpracovaných hodín a formu realizácie

mzdových výdavkov, v ktorej sa **samostatne uvádza práca nadčas, práca v sobotu a nedeľu a práca v noci.**

5. Súhrnné údaje o výdavkoch miestnej štátnej samosprávy vyhotovuje okresný úrad v sídle kraja. Celkové výdavky rozdeľuje na výdavky vynaložené okresným úradom v sídle kraja a okresnými úradmi a na výdavky vynaložené samosprávami obcí, ktoré člení podľa jednotlivých obcí vo forme prehľadu podľa vzoru. prílohe
6. Súhrnné údaje o počtoch osôb a nimi odpracovaných hodin pri likvidácii následkov mimoriadnej udalosti sa vyhotovujú vo forme prehľadu podľa vzoru v prílohe č. 2.
7. Súhrnné údaje o počtoch použitej techniky a dobe jej použitia sa vyhotovujú vo forme prehľadu podľa prílohy č. 3.
8. Súhrnné údaje o výdavkoch spojených s likvidáciou následkov MU, ktoré vznikli právnickým osobám a fyzickým osobám na základe požiadaviek :
  - a. orgánov miestnej samosprávy sa vyhotovujú rozčlenené podľa obcí, ku ktorým sa priraduje popis činnosti a s ňou spojené výdavky
  - b. orgánov miestnej štátnej správy sa vyhotovujú vo forme prehľadu členeného podľa okresov a v rámci okresov podľa právnických a fyzických osôb, ku ktorým sa priraduje popis činnosti a s ňou spojené výdavky.**

Výška refundovanej odmeny skladníka prostriedkov individuálnej ochrany pre obyvateľov obce je daná vzťahom medzi účtovnou hodnotou prostriedkov individuálnej ochrany, odpracovaním stanoveného minimálneho počtu hodín na ich ošetrovaní a rozpätím hodinovej odmeny za prácu. Do účtovnej hodnoty prostriedkov ind. ochrany sa na účely refundácie započítava iba hodnota tých typov prostriedkov individuálnej ochrany, ktoré podľa osobitného predpisu patria do centrálne obstaraného materiálu civilnej ochrany.